

Infiintarea plantatiilor de capsuni in toamna

Descriere imagine:
Capsun

Perioada optima de plantare a capsunilor

De-a lungul unui an, putem identifica mai multe perioade optime de infiintare a plantatiei de capsuni, in functie de tipul stolonilor si de finalitatea productiei. Daca vom folosi:

- *plante proaspete, provenite direct din pepiniera*, perioada optima de plantare este **toamna, din septembrie si pana la inceputul lunii octombrie**, iar primavara, la **sfarsitul lunii martie si pe tot parcursul lunii aprilie**.

- *plante recoltate primavara* devreme si pastrate in depozite frigorifice speciale, cunoscute si sub denumirea de **„eco plants”** sau **plante „E”**, vom efectua plantarea in luna mai. Stolonii fiind foarte vigurosi, de tip A, vor avea productie dupa sase-opt saptamani de la plantare, adica tocmai in timpul verii. Puse in pamant **la sfarsitul lunii iulie si in luna august**, plantele **„cefrigo”** vor asigura o productie normala **in primavara** urmator.

Despre infiintarea plantatiilor de capsuni cu plante **„cefrigo”** vom discuta in unul din numerele viitoare ale revistei Ferma. In acest numar voi prezenta cateva aspecte privind realizarea plantatiilor de capsuni in toamna.

Pregatirea plantarii

„Elegerea terenului, in functie de tipul solului si de amplasare. In general, capsunul prefera

solurile mai usoare, aerisite, fara exces de umiditate, luto-nisipoase, argilo-nisipoase si lutoase.

Desi am primit multe rapoarte despre rezultatele foarte bune obtinute pe soluri mai grele, argiloase, trebuie sa stim ca acestea se lucreaza mai greu si necesita o buna afanare, prin lucrari mecanice si manuale.

Nu se recomanda solurile foarte acide sau saraturate, iar PH-ul trebuie sa fie mai mare de 5,8.

Terenul este bine sa fie situat in apropierea unei surse naturale sau artificiale de apa, deoarece capsunul trebuie irigat, indiferent de zona in care se cultiva.

Nu se vor infiinta plantatii de capsun pe terenuri in panta mare, unde putem planta pomi si arbusti fructiferi, daca solul este favorabil.

â€¢ **Pregatirea terenului pentru plantare.** Daca eliberam terenul de cultura anterioara in timp util, vom lasa buruienile sa creasca 15-20 cm, apoi vom erbicida intreaga suprafata cu o solutie pe baza de **Glifosat (Roundap, Glyphogan, Cosmic, Sikosto etc.)** cu 3-4 l/ha. Dupa 5-8 zile, se poate executa aratura de baza.

Este bine ca gunoiul de grajd sa se aplice plantei premergatoare, tinand cont de rezerva mare de buruieni care pot impiedica dezvoltarea plantei. Gunoiul de grajd se poate folosi si inainte de a efectua aratura, dar trebuie sa fie foarte bine fermentat (de doi ani), administrandu-se 50-80 tone/ha. Dupa ce se ara, terenul se poate lucra gradinarest.

In cazul in care nu s-a aplicat gunoi, se poate face o fertilizare chimica cu o formula de ingrasamant complex, mai saraca in azot, si mai bogata in fosfor si potasiu. Recomandam ingrasamintele imbogatite cu Mg si Zn, avand in vedere frecventa cu care se manifesta carenta in aceste doua elemente la majoritatea plantatiilor. Se aplica, in general, 3-500 kg complex/ha, in functie de starea de aprovizionare a solului.

Exista doua tipuri de mulcire a capsunilor:

- cu paie, cand terenul ramane plan, dupa care se poate executa plantarea.

- cu folie neagra, inainte de plantare, cand terenul se modeleaza in straturi, apoi se pozitioneaza instalatia de irigare prin picurare, se acopera cu folie neagra si se fac orificiile pentru plante, daca acestea nu au fost facute de producator.

â€¢ **alegerea soiurilor.** In Romania, pe aproape 70 la suta din suprafata ocupata cu plantatii de capsuni, in prezent, se cultiva soiul **Premial**, urmat de **Redgauntlet**, **Dana** si **Elsanta**. In ultimii ani, s-au lansat in cultura soiurile **Magic**, **Real** si **Coral**. Pe suprafete mici se mai intalnesc si soiurile **Senga Sengana**, **Marmolada**, **Elsinore** (indiferent la *fotoperioada*) si altele.

Pe plan mondial, cele mai raspandite soiuri sunt **Elsanta**, **Honeoye**, **Camorosa**, **Marmolada**, **Chandler** si **Darselect**.

Soiuri precum **Fresno, Madame Moutot, Talisman, Tioga, Aiko, Totem, Brio, Pajaro, Bogota** si multe altele, citate in unele lucrari de specialitate, nu se mai gasesc in cultura de zeci de ani, unele fiind probabil disparute si din colectiile stiintifice din tara.

• **Stabilirea distanțelor de plantare.** In functie de sistema de masini agricole folosita in plantatie, distantele de plantare variaza astfel: 80 si 90 cm intre randuri si 25 si 30 cm intre plantele aflate pe un rand. Pe suprafete mici, in gradina, cand se lucreaza manual, distanta de plantare intre randuri se poate reduce la 60-65 cm. Randurile trebuie sa fie echidistante. In conditiile unor posibilitati minime de mecanizare, este de evitat sistemul de plantare in benzi.

Plantarea materialului saditor

Se poate face manual sau mecanizat, cu masina de plantat rasaduri.

• **Plantarea manuala** este cea mai raspandita si are cele mai bune rezultate la prindere, desi este mai costisitoare. Lucrarea se poate face folosind plantatoare speciale in forma de U, cu sapa sau uneori cu plantatoare in forma de lingura. Nu se vor folosi cele conice, specifice legumiculturii.

Inainte cu una-doua zile de a incepe plantarea, se face o irigare. Materialul se poate pune in pamant si dupa o ploaie, dar atunci cand terenul s-a zvantat la suprafata.

Pentru inceput, se marcheaza terenul cu tarusi, la distantele de plantare intre randuri, apoi se intind sarme sau sfori cu distanta marcata intre plantele de pe un rand. Daca sforile nu sunt marcate, se va folosi masura facuta pentru primele cateva zeci de plante, apoi se va creea foarte repede obisnuinta, iar plantarea va decurge usor, chiar si fara masura.

Daca lucrarea se executa cu plantatorul special de capsuni, plantele nu se mai mocirlesc, iar radacina acestora nu se mai fasonaza, operatiunea fiind efectuata odata cu plantarea. Daca se foloseste lingura de plantat sau sapa, mai intai se fac gropile, apoi se planteaza stolonii cu radacina dreapta, pana la nivelul coletului. Dupa plantare, mugurele central trebuie sa fie la nivelul solului.

• **Plantarea mecanica** se executa cu masina de plantat rasaduri de legume MPR 5 sau MPR6, sau cu alta masina de plantat rasaduri, concomitent realizandu-se si udarea. Plantele trebuie fasonate inainte de plantare, apoi frunzele si radacina. Dupa plantare, se verifica toate plantele, iar eventualele greseli se corecteaza manual.

In tarile din vest, in special in SUA, s-au perfectionat masini de plantat capsuni care realizeaza o plantare relativ uniforma. Totusi, cele mai multe plantatii, chiar si in tarile vestice, se realizeaza manual. Procentul de prindere in cazul plantarii mecanice este mai scazut, iar dupa doua saptamani de la plantare, se intervine pentru completarea golurilor.

GRESELI FRECVENTE

• *In cazul in care copca (gropita) din pamant nu este suficient de adanca, varful radacinilor se indoaie in*

sus.

⚠ Cand mugurele central (inima) ramane cu 1-2 cm deasupra solului, plantele se inradacineaza greu sau se usuca.

⚠ Cand mugurele central este ingropat usor in pamant, planta se usuca.

⚠ Daca solul nu este bine tasat in jurul plantei, radacina nu are contact cu solul, iar plantele vor suferi in dezvoltare sau apar mucegaiuri pe radacina.

⚠ Daca dupa plantare nu se efectueaza udari, plantele se ofilesc.

AVANTAJELE PLANTATIEI DE TOAMNA

In primul rand, toamna este o perioada cu un varf de lucrari in agricultura mai scazut decat primavara. Astfel, daca avem terenuri libere, in special cele care au fost cultivate cu cereale paioase sau cu alte culturi legumicole, care parasesc terenul devreme, in timpul verii, recomandam plantarea de toamna a capsunului.

Toamna beneficiem de vreme calduroasa si de o frecventa mai redusa a ploilor.

Un alt avantaj este acela ca primavara plantele sadite in toamna pornesc mult mai bine in vegetatie, beneficiaza de precipitatiile din timpul iernii, iar noi suntem scutiti de un volum mare de lucru exact intr-o perioada intensa de lucrari, mai ales, pe legumicultori.

IMPORTANT

⚠ Cea mai frecventa intrebare care mi-a fost adresata de fermieri cu privire la plantarea de toamna a fost daca plantele vor produce in anul urmator. Raspunsul este negativ. Totusi, daca toamna este lunga, iar plantele se ingrijesc si se hranesc in mod corespunzator, se poate obtine o productie de cinci-sase tone/ha in primavara urmatoare, uneori chiar mai mare, care asigura o recuperare partiala, dar rapida, a investitiei in plantatie.

Sfatul meu este ca, indiferent ca plantam in toamna, sau in primavara, trebuie avem in vedere o productie maxima abia dupa un an de la plantare.

⚠ Atentie la folia negra pe care o folositi: exista folie speciala pentru capsuni, care rezista de-a lungul a doi-trei ani, fiind tratata UV. Nu se foloseste folia speciala pentru legumicultura.

⚠ Dupa plantarea efectuata in toamna, se aplica una sau doua tratamente impotriva principalelor boli de frunza. Informati-va de la furnizorul dumneavoastra de material saditor daca plantele au fost tratate inainte de vanzare.

⚠ Nu folositi stoloni din plantatii comerciale, deoarece acestia sunt afectati de bolile, virozele, nematozii si de daunatorii din plantatia de productie. S-a observat, in ultimul timp, ca asupra plantatiilor infiintate cu material saditor adus din Italia sau din alte tari vestice, mai exact din plantatii

comerciale, se abat cu precadere doua dintre cele mai pagubitoare boli ale capsunului: Verticillium si Phytophthora cactorum.

In plus, calitatea slaba a materialului de plantare va aduce recolte mult mai modeste sau chiar neeconomice.

Nelu Orlaie